[14] واجبار ودر شرائطي كه بحث وگفتگو فائده أي نداشت انجام گرفته بود، اما در صورتيكه امام قيام می کرد، معاويه می توانست امام را پيمان شكن قلمداد كند، با اينكه خود معاويه آن را نقض كرده ومحترم نشمرده بود، اما در هر حال معاهده صلح دستاويز معاويه در برابر قيام احتمالي آن حضرت بود. ضمن آنكه همچنانكه دانستيم جامعه زمان آن حضرت، به سلامت وعافيت خو كرده بود، وآن را به جنگ ترجيح می داد. مبارزات آن حضرت در زمان معاويه موانعي كه برشمرديم باعث سكوت آن حضرت در برابر خودكامگيهای معاويه نمی شد، بلكه تا آنجا كه در توان داشت در برابر حكومت أو به مبارزه برمی خاست. يكی از مهمترين مسائلي كه مطرح گرديد مخالفت با ولا يتعهدی يزيد بود، معاويه بدنبال فعاليتهايش برای بيعت گرفتن برای يزيد، سفري به مدينه كرد تا از بزرگان آن شهر بيعت گيرد، أو در برابر امام وعبد ا بن عباس سخنانی ايراد كرد وكوشش نمود ولا يتعهدی يزيد را مطرح نمايد، امام در پاسخ ضمن سخنان خود فرمود: "... آنچه درباره كمالات يزيد ولياقت وی برای اداره امور امت _____ = خود تا آنجا بود كه از امام باقر (عليه السلام) نقل است كه فرمودند: امام حسين (عليه السلام) بمنظور احترام برادرش هرگز در برابر أو سخن نمی گفت (مناقب آل ابی طالب 2: 143). (*)

_____